

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร

Strategic Leadership of Administrators Affecting Effectiveness of Operation According to The Standards of Childhood Development Center Under the Local Government in Yasothon Province

อารยา ตาพล¹, โกวัฒน์ เทสบุต²

Araya Taphol¹, Kowat Tesaputa²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร 2) ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร และ 4) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร จำนวนทั้งหมด 242 คน ซึ่งได้มาโดยการเปรียบเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 95 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 147 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารเท่ากับ 0.985 และแบบสอบถามประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เท่ากับ 0.977 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

¹ นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹ Master of Education Degree Program Student, Educational Administration, Roi Et Rajabhat University

² Lecturer of Educational Administration Program, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University

ที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านความสามารถนำปัจจัยต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X2) การกำหนดวิสัยทัศน์ (X5) และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X6) ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร ได้ร้อยละ 53.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.886 + .293X_6 + .145X_5 + .114X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .427ZX_6 + .200ZX_5 + .153ZX_2$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ประสิทธิภาพการดำเนินงาน, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were: 1) to investigate the strategic leadership of administrators under the local government in Yasothon Province; 2) to investigate an effectiveness of operation according to standards of the childhood development centers under the local government in Yasothon Province; 3) to explore the relationship between strategic leadership of administrators and the effectiveness of operation according to standards of the childhood development centers under the local government in Yasothon Province; and 4) to explore the strategic leadership of administrators affecting of effectiveness of operation according to standards of the childhood development centers under the local government in Yasothon Province. The samples were totally 242, determine by comparing population to the Krejcie & Morgan table, consisted of 95 administrators, 147 children's caretaker-teachers. The samples were random through proportional stratified random sampling technique. The questionnaire with 5 rating scale were used in collecting the data with reliability of strategic leadership questionnaire and effective operation questionnaire at 0.985 and 0.977, respectively. The statistics used in data analysis were mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression.

The research results were: 1) Strategic leadership of administrators under the local government in Yasothon Province in overall and each aspect were at a high level; 2) Effectiveness of operation according to standards of the childhood development centers under the local government in Yasothon Province in overall and each aspect were at a high level; 3) The relationship between strategic leadership of administrators and the effectiveness of operation according to standards of the childhood development centers under the local government in Yasothon Province was positive correlation at a high level

with .01 level of statistical significance; and 4) Strategic leadership of administrators in the aspect of gathering multiple inputs to formulate strategy (X2), creating a vision (X5), and strategy implementation (X6) are together predicted the effectiveness of operation according to standards of the childhood development centers under the local government in Yasothon Province with 53.90% at .01 level of statistical significance. The predictive equations could be written as follow:

Predictive equation in raw score

$$Y' = 1.886 + .293X_6 + .145X_5 + .114X_2$$

Predictive equation in standard score

$$Z'_y = .427ZX_6 + .200ZX_5 + .153ZX_2$$

Keywords: Strategic leadership, Effectiveness of operation, Childhood development center, Local government organization

บทนำ

การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นรากฐานที่มีผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของคนตลอดชีวิต และเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด กล่าวคือเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีมีความสามารถเรียนรู้ทำงานได้เก่ง และเป็นพลเมืองดีที่จะนำสู่ความสำเร็จในสังคมที่ท้าทายในศตวรรษที่ 21 ต้องได้รับโอกาสการพัฒนาอย่างรอบด้านในช่วงปฐมวัย แต่คุณภาพของเด็กปฐมวัยยังเป็นจุดอ่อนที่เข้าชั้นวิกฤตของประเทศไทย ที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน รัฐ และทุกภาคส่วน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน สังคม บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ครู/ผู้ดูแลเด็ก โรงเรียน องค์กรท้องถิ่นทุกระดับ บุคลากรพัฒนาสังคมทั้งภาครัฐ เอกชน จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของช่วงปฐมวัย ตระหนักในพันธกิจและลงมือช่วยกันทำให้เด็กปฐมวัยมีโอกาพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562: 1)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่วนราชการต่างๆ ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและที่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง ถือว่าเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 18 และมาตรา 4 แต่ก็ยังมีความแตกต่างหลากหลาย ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) มาตรฐานด้านบุคลากร 3) มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน และ 6) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559: ข)

จากนโยบายการจัดการศึกษาระดับประเทศ กระทรวง สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการนํานโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้

บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การบริหารองค์การ โดยทั่วๆ ไปมักจะมีวัตถุประสงค์การเหมือนกัน นั่นคือ การดำเนินงานเพื่อให้องค์การประสบความสำเร็จและให้องค์การนั้นเกิดประสิทธิผลสูงสุด สถานศึกษาจะมีประสิทธิผลได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ อย่าง เช่น เกิดจากปัจจัยที่มีการบริหารที่ดี ความสามารถในการจัดการองค์การ การใช้ทรัพยากรที่หามาได้ อย่างคุ้มค่า (Steers, 1997: 46) องค์ประกอบที่กล่าวมาทั้งหมดจะเป็นไปไม่ได้ หากหน่วยงานทางการศึกษาขาดผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจึงถือได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารในหน่วยงาน มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ (วินัย จิมวงษ์, 2542: 1)

เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาดำเนินไปได้ตามภารกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดเวลา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่เปลี่ยนแปลงไป และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic leadership) ซึ่งเป็นภาวะผู้นำประเภทหนึ่งที่น่าความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์การ (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2556: 43) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ต้องปรับเปลี่ยน ทิศทางวิสัยทัศน์และการบริหารแบบใหม่ที่สอดคล้องทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพยายามในการวางแผนกลยุทธ์อย่างสมบูรณ์ที่ครอบคลุมภารกิจ และขอบข่ายทั้งหมดของสถานศึกษา ทำให้มีการนำเอาเรื่องของกระบวนการบริหารงาน โดยเฉพาะ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสถานศึกษาจะเกิดการบริหารได้นั้น Dubrin (2006: 393) ได้เสนอแนวคิดที่มีคุณค่าต่อการบริหารงานไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) การรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์ 3) การคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) การคิดเชิงปฏิกิริยา และ 5) การกำหนดวิสัยทัศน์ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาได้สูงยิ่งขึ้น

การจะบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิผลเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับท้องถิ่น ผู้บริหารจะต้องมองการบริหารจัดการในหลายมิติ เพราะต้องมองภาพนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ การจัดการศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ดังนั้นสิ่งสำคัญผู้บริหารจึงต้องมีกลยุทธ์ในการบริหาร รวมทั้งต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการศึกษาการจัดการในเชิงกลยุทธ์ จึงจะสามารถขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร ได้มีการดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด 253 แห่ง โดยมีเด็กอายุ 2-5 ปี รวมจำนวน 7,272 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดยโสธร, 2564: ออนไลน์) ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (คณะกรรมการการศึกษาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ, 2557: 1-3) 1) ด้านมาตรฐานการดำเนินงาน มีการใช้มาตรฐานการดำเนินงานที่มาจากหลายหน่วยงาน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อน 2) ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เป็นแบบแผนเดียวกันทั่วประเทศ 3) ด้านผู้นำและบุคลากร ผู้นำและผู้บริหารท้องถิ่น บางส่วนขาดวิสัยทัศน์และขาดความต่อเนื่องในการดำรงตำแหน่ง 4) ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ความพร้อมของอาคารสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความแตกต่างกันมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้สูงมักจะมีความพร้อมทางด้าน

อาคารสถานที่มากกว่า 5) ด้านงบประมาณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวนมากขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร เพื่อนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร เพื่อสามารถบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เกิดประสิทธิผล เกิดผลดีสอดคล้องกับจุดประสงค์และเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร
2. ศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร
4. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร

สมมุติฐานงานวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร

2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้านความสามารถนำปัจจัยต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร จำนวนทั้งหมด 646 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 253 คน และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 393 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร จำนวน 242 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 95 คน และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 147 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970: 607-610) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน จำแนกตามอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และอำเภอที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's Scale มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.985

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's Scale มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.977

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงนายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดยโสธร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อประสานงานกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็กด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และระดับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

4. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ การกำหนดวิสัยทัศน์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ความสามารถนำปัจจัยต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ การคิดเชิงปฏิบัติ การมีความคิดความเข้าใจระดับสูง และ การมีความคาดหวัง และการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ใช้ทักษะและปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ

1.2 ด้านความสามารถนำปัจจัยต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และข้อมูลของชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

1.3 ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย

มากที่สุด คือ นำผลการวิเคราะห์การดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในแก้ไขและการพัฒนาสถานศึกษา

1.4 ด้านการมีความคิดเชิงปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการเทียบเคียงผลผลิตกับหน่วยงานอื่นที่เป็นเลิศ เพื่อนำมาวางแผนพัฒนางานของสถานศึกษาให้สามารถแข่งขันได้

1.5 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์

1.6 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงาน

2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร อาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย การมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน บุคลากร และส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และมากที่สุด 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และระดับมาก 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บุคลากรมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อาคารสถานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย

2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และมากที่สุด 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้เด็กเล็กมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและ สติปัญญา

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญและประเพณีของท้องถิ่นร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็กเล็ก

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง $r_{xy} = .679$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y	ระดับความสัมพันธ์
X_1	1.000	-	-	-	-	-	.318**	ต่ำ
X_2	.620**	1.000	-	-	-	-	.643**	สูง
X_3	.609**	.759**	1.000	-	-	-	.540**	ปานกลาง
X_4	.605**	.816**	.767**	1.000	-	-	.586**	ปานกลาง
X_5	.430**	.795**	.717**	.748**	1.000	-	.682**	สูง
X_6	.439**	.776**	.655**	.760**	.844**	1.000	.714**	สูง
X	-	-	-	-	-	-	.679**	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_6) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร ได้ดีที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ความสามารถนำปัจจัยต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X_2) การกำหนดวิสัยทัศน์ (X_5) และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_6) โดยตัวแปรทั้งสามร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผล

การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร ได้ร้อยละ 53.90 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.886 + .293X_6 + .145X_5 + .114X_2$$

หรือสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .427ZX_6 + .200ZX_5 + .153ZX_2$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร

ตัวแปรพยากรณ์	ประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
	B	SE _B	β	t	p-value
1. X_6	.293	.059	.427	4.929**	.000**
2. X_5	.145	.065	.200	2.222*	.027*
3. X_2	.114	.057	.153	1.992*	.048*
R=.734, R ² =.539, a=1.886					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ การกำหนดวิสัยทัศน์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ความสามารถนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ การคิดเชิงปฏิบัติ ความคิดความเข้าใจระดับสูง และ การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธรมีการขับเคลื่อนในเรื่องของการจัดการศึกษา สร้างโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และสถานศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้มีความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา

ท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคต โดยกำหนดสถานการณ์ที่ต้องการและแนวทางในการบรรลุวัตถุประสงค์บนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และความต้องการของประชาชน ดังที่ ธงชัย สันติวงษ์ (2546: 79) ที่กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ต้องมีการวางแผนเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ นโยบาย กลยุทธ์ และแผนงานหลักต่างๆ ทุกประการ นำมาคิดวิเคราะห์ในทางกลยุทธ์ทั้งหมดโดยนำมากำหนดเป็นพันธกิจ เป้าประสงค์ แผนงานและโครงการเพื่อนำสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ผู้นำต้องพัฒนาตนเองให้มีความแข็งแกร่งทางวิสัยทัศน์ มีการจัดกิจกรรมที่จะช่วยให้คนอื่นคิดเป็นด้วย โดยจะต้องสามารถคิดตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีให้กับตนเองหรือองค์กรได้อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรเชษฐ์ แก้วนาชุม (2564: 622-631) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถาน

ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร อาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย การมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน บุคลากร และส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงมหาดไทยในเรื่องการจัดการศึกษาท้องถิ่นให้ได้คุณภาพและเป็นมาตรฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องจัดการศึกษาระดับปฐมวัยภายใต้ความร่วมมือของชุมชนเพื่อกระจายโอกาสการเตรียมความพร้อมและพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างเหมาะสมตามวัย เติบโตตามศักยภาพ ตลอดจนเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเป็นพื้นฐานของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป และปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการดำเนินการกิจกรรม โครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาอย่างครอบคลุม มีคณะกรรมการหรือคณะดำเนินงานรับผิดชอบดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ดังนั้น การบริหารงานจึงเป็นกิจกรรมของผู้บริหารและบุคลากรทั้งหลายจะต้องร่วมมือกันดำเนินงาน เพื่อให้การบริหารการศึกษา เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญาเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนีย์ บุญรอง (2563: 191-205) วิจัยเรื่อง การบริหารงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร

ส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่จะทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งยังตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร ให้มีศักยภาพในการจัดการศึกษา เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการดำเนินการส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็ก รวมทั้งมีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษา วางแผนงานด้านงบประมาณ อีกทั้งนโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ผู้บริหารได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานทางด้านการศึกษา และการพัฒนาตนเองเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าสู่องค์กร เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จ สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งส่งผลต่อครู ผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิผลของศูนย์พัฒนา

เด็กเล็กมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุมพร พัฒนะมาศ (2558: 99) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_0) การกำหนดวิสัยทัศน์ (X_1) และความสามารถนำปัจจัยต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X_2) สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร (Y) ร้อยละ 53.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_0) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร ได้ดีที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความสามารถในการนำกลยุทธ์ที่ถูกกำหนดขึ้นไปประยุกต์ใช้ดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม มีการวางแผนจัดบุคคลและทรัพยากรก่อนที่จะนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานและผลงาน มีกระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบในการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามกลยุทธ์ มีการกระตุ้นให้กำลังใจ

และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติ ในการนำกลยุทธ์ไปใช้ ดังที่ เนตรพัฒนา ยาวีราข (2556: 66) กล่าวว่า การวิเคราะห์และเลือกกลยุทธ์เพื่อการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติซึ่งเป็นสิ่งที่ยากที่สุดในการจัดการเชิงกลยุทธ์และเป็งานที่มีขั้นตอนที่สลับซับซ้อน การปฏิบัติขององค์กรหลายส่วนที่ปรับกลยุทธ์ในการปฏิบัติเข้าหากัน รวมถึงการเป็นผู้นำที่เข้มแข็งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการนำเอากลยุทธ์ไปปฏิบัติทำนองเดียวกับที่ วิโรจน์ สารรัตนะ (2553: 42) ให้แนวคิดว่าการปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategic Implementation) คือ การปฏิบัติตามแผนและระบบการควบคุม ซึ่งถือว่าเป็นขั้นที่ผู้บริหารจะต้องสร้างการประสานงานภายใต้กลยุทธ์ซึ่งจะประสบความสำเร็จโดยการประยุกต์ใช้ 4 หน้าที่ในกระบวนการบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผลการวิจัยระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านแต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ซึ่งผู้บริหารควรที่จะพัฒนาตนเอง โดยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อหาแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และจัดการบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างรู้เท่าทันเทคโนโลยี

2. ผลการวิจัยระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านแต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานกับหน่วยงานอื่นๆ ให้หลากหลายอย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งในทุกระดับ

3. ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่าด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และคิดเชิงสังเคราะห์ โดยสามารถนำมากำหนดเป็นทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยพัฒนาเพื่อพัฒนานวัตกรรมในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร

2. ควรศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในด้านที่มีอำนาจการพยากรณ์ ได้แก่ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การกำหนดวิสัยทัศน์ และความสามารถนำปัจจัยต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์

3. ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการยกระดับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2559). มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธิตการศึกษาดินแดน.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักกรรมการ 3.
- จุมพร พัฒนะมาศ. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธงชัย สันติวงศ์. (2546). การบริหารสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- เนตรพัฒนา ยาวีราข. (2556). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล กรุ๊ป.
- วรเชษฐ์ แก้วนาชุม. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย สถาบันเทคโนโลยีนวัตกรรมการศึกษาและวิจัยแห่งสุวรรณภูมิ, 5(3), 622-631.
- วินัย นิมวงษ์. (2542). ภาวะผู้นำเชิงจัดการและภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2553). ผู้บริหารโรงเรียนสามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดยโสธร. (2564). *ระบบบุคลากร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2564, จาก: <http://lhr.dla.go.th/hr/pis/EduDlaPerson.do>.
- เสาวนีย์ บุญรอง. (2563). การบริหารงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ. *พัฒนารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 7(1), 191-205.
- DuBrin, J.A. (2006). *Leadership Research Finding: Practice and Skills* (5th ed). Boston: Houghton Mifflin.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Steers, R.M. (1977). *Organizational effectiveness: A behavioral view*. Santa Monica CA: Goodyear.